

[Agerschou]

Jeg synes, at indenrigsministeren glemmer sagens kendsgerninger. Indenrigsministeren siger, at folketinget ikke skal vedtage, at hospitalet skal opretholdes, når det ikke kan opretholdes. Indenrigsministeren glemmer, at der rent faktisk eksisterer en beslutning om, at det pågældende hospital skal opretholdes. Jeg synes, det er trist, hvis ministeren gør det til en vane at se stort på folketingets beslutninger.

Ministeren kommer med nogle bemærkninger om, at vi har et decentralt sygehusvæsen. Præcis den samme problemstilling var inde i debatterne i 1980 og 1981, og jeg kan oplyse ministeren om, at dér tog hr. Svend Erik Hovmand fra venstre ikke præcis den samme stilling, som indenrigsministeren – der så vidt jeg husker er medlem af samme parti som hr. Svend Erik Hovmand – tager nu.

Jeg vil til glæde for indenrigsministeren kopiere de to debatter i 1980 og 1981 og sende det over i indenrigsministeriet, så indenrigsministeren kan studere, hvad venstre mente dengang. Det var noget helt andet end det, venstre tilsyneladende mener i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 9:

Forslag til folketingsbeslutning om kommuners mulighed for at erklære sig som atomvåbenfri områder.

Af Birgitte Husmark (SF) m.fl.
(Fremsat 4/10 84).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

SF foreslår igen, at folketinget pålægger regeringen at tillade kommunalbestyrelser at erklære deres respektive kommuner for atomvåbenfrie områder. Bemærkningerne til beslutningsforslaget argumenterer med, at selv om forslaget sidst blev fremsat i april 1983 – det er ikke ret længe siden – har ønsket om, at man tillader kommuner at erklære sig for atomvåbenfrie, siden bredt sig, som der står stå smukt, »som ringe i vandet«.

Jeg er egentlig overrasket over, at forslagsstillerne har dannet sig det indtryk, at interessen for at erklære sig atomvåbenfrie skulle være blevet større i kommunale kredse. Jeg ved ikke rigtig, hvorfra man har det maleriske indtryk. Selv mener jeg ikke, at der er meget at føje til i forhold til den debat, vi har haft her for ganske kort tid siden.

Forslagsstillerne siger i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at kommuneplanloven giver en kommune hjemmel til at erklære, at man ikke inden for kommunens område vil afsætte arealer til militære anlæg til brug for atomvåben. Det havde været interessant, hvis man havde tilføjet den oplysning, at planstyrelsen i et notat til kommunaludvalget i anledning af sidste behandling af denne sag har udtalt, at kommunerne ikke har nogen adgang til at regulere forsvarspolitiske spørgsmål gennem kommuneplanlægningen. Kommuneplanen er et bindeled mellem lands- og regionplanlægningen på den ene side og lokalplanlægningen på den anden side, og det kan vi altså ikke lave om på. Det oplyses heller ikke i bemærkningerne, at Kommunernes Landsforening har betegnet den nuværende ordning som velbegrundet og hensigtsmæssig, hvorefter kommunalbestyrelsens møder ikke skal gøres til forum for drøftelser af generelle landspolitiske anliggender, herunder altså forsvarspolitik og udenrigspolitik. Disse svar blev afgivet ved den sidste behandling af dette spørgsmål.

Jeg skal derudover nøjes med at henvise til, hvad jeg sagde her i tinget i maj 1983, og i øvrigt sige, at det måske er nyttigt at præcisere det, der er afgørende for, at beslutningsforslaget efter regeringens opfattelse igen bør

[Indenrigsministeren]

afvises. Det er sådan, at kommunalbestyrelsesmedlemmer vælges med et ganske bestemt mandat fra kommunens vælgere. Medlemmerne skal løse nogle opgaver, der har det tilfælles, at de vedrører borgernes økonomiske fællesskabsinteresser, eller at de påhviler kommunen i kraft af forskellige bestemmelser i lovgivningen. Medlemmerne har pligt til at være til stede ved kommunalbestyrelsesmøderne og pligt til at stemme om de sager, der ligger for. Sådan har man altid opfattet kommunestyret herhjemme. Det vil sige, at et kommunalbestyrelsesmedlem ikke skal acceptere, at der sættes sager på dagsordenen, som falder uden for kredsen af kommunale opgaver, netop de opgaver, som medlemmet er valgt til at varetage. Det betyder altså også, at vælgerne ikke skal acceptere, at kommunalbestyrelsesmedlemmer i denne egenskab beskæftiger sig med andet end det, de har fået mandat til af vælgerne. Medlemmerne vælges altså til at tage sig af kommunale opgaver og ikke til andet, og kommunalbestyrelsen har derfor ikke adkomst til at udtale sig på borgernes vegne i hverken udenrigspolitiske eller forsvarspolitiske anliggender, hverken ved flertalsbeslutning eller i almindelig enighed.

Jeg vil godt gentage det, jeg sagde sidste gang, nemlig at kommunalbestyrelsen alligevel ikke er totalt afskåret fra at bekæftige sig med spørgsmål, der vedrører udenrigspolitiske eller forsvarspolitiske forhold. Der kan være grund til at gå ind på disse felter, hvis det sker som led i behandlingen af et kommunalt anliggende, f.eks. en konkret sag om arealanvendelse i kommunen. Man kan altså fra det udgangspunkt komme ind i en debat om placering af atomvåben i kommunen, men ellers ikke. Det er borgmesterens ansvar som mødeleder at sørge for, at man ikke i urimelig grad kommer uden for den kommunalpolitiske vurdering.

Jeg mener, det er meget vigtigt, at vi slår fast, at kommunalbestyrelsens møder ikke skal gøres til forum for drøftelse af landspolitiske, udenrigspolitiske og forsvarspolitiske spørgsmål. Sådan tror jeg vi alle kan være bedst tjent med at det er, og derfor må jeg igen sige: vi kan ikke tilslutte os forslaget fra regeringens side.

Lerke (S):

Beslutningsforslaget er en genfremsettelse, og socialdemokratiet har ikke ændret holdning til dette spørgsmål, siden det sidst var til behandling her i salen, den 19. maj 1983. Vi mener fortsat, at der er tale om et landspolitisk spørgsmål, som det ligger uden for kommunernes kompetence at behandle. SF vil med dette beslutningsforslag forsøge at opnå hjemmel for, at kommunalbestyrelser via henvisning til kommuneplanloven kan diskutere og tage stilling til, om den enkelte kommune skal erklære sig som atomvåbenfrit område.

Debatten om landets udenrigs- og sikkerhedspolitik foregår heldigvis over hele landet, og mange deltager heri. Byrådsmedlemmer kan også udtrykke deres mening og holdning, men den officielle tilkendegivelse og afgørelse om vort standpunkt til landspolitiske emner, herunder vor sikkerheds- og udenrigspolitik, ligger hos folketinget og kun her.

I socialdemokratiets kongresresolution fra september i år står der:

»Socialdemokratiet støtter aktivt det internationale krav om genoptagelse af forhandlinger om de europæiske mellemdistanceraketter. Et atomvåbenfrit Danmark i freds-, krise- og krigstid i et traktatfæstet atomvåbenfrit Norden vil kunne yde et vigtigt bidrag til igen at få gang i nedrustningsforhandlingerne.«

Det er på dette plan, problemerne omkring atomfrie områder skal behandles.

Socialdemokratiet kan ikke støtte forslaget.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal på de fire regeringspartiers vegne afvise forslaget.

Birthe Hansen (SF):

Nå, nu skal jeg ikke beklage, at indenrigsministeren ikke er til stede, for det gælder indenrigsministeren nu.

Det væsentligste i vores forslag til folketingsbeslutning om kommuners mulighed for at erklære sig som atomvåbenfri områder er, at hvis en lang række kommuner vedtager et forslag som det, vi har genfremsat her i salen, så må det være en tydelig tilkendegivelse over for de politiske partier, der kunne tænke sig at tillade stationering af atomvåben

[Birthe Hansen]

her i landet og dermed gør Danmark til et mål for udslettelse i et atomvåbenopgør mellem stormagterne, en tilkendegivelse, som på utraditionel måde er med til at gøre – det kan ikke gøres for tit – opmærksom på de følger og det ragnarok, som truer hele vor klode. Efter anden verdenskrig havde mennesket og naturen en mulighed for at komme op at stå igen. Den mulighed eksisterer ikke efter en atomkrig. Der er intet efter en atomkrig. At den største trussel mod vor sundhed i dag ikke hidrører fra sygdom, men er menneskeskabt, er tragisk. Derfor må det også tilkomme mennesker selv at fjerne denne trussel mod vor sundhed.

Den slags simple beslutninger, som dette forslag vil give mulighed for, kan forstås af alle, for når man ikke oppefra tager skridt til en ændring af det, der er af vital betydning for mennesker, nemlig at få fjernet truslen om en atomkrig, så må man, hvad dette forslag vil give mulighed for, starte i det lokale område, nemlig i ens egen kommune, derude hvor mennesker ikke har svært ved at forestille sig, hvad det vil betyde for dem og deres kommune, hvis den var fyldt med soldater og atomvåben.

Risikoen for, at en teknisk fejl udløser en atomkrig, er til stede daglig. Derfor skal en beslutning som den, vort forslag giver mulighed for, ses som en ring i vandet, der breder sig til mange ringe, så man til sidst har fjernet alle atomvåben på vor klode. Derfor er alle bestræbelser for at bevare fred så absolut også et kommunalt anliggende.

Vort forslag har ikke, som det tidligere har været sagt, noget som helst at gøre med, at kommuner så melder sig ud af helheden, er sig selv nok, heller ikke noget at gøre med, at mennesker får en falsk form for tryghed. De ord bruges alene for at forplumre debatten.

Det er også sagt, at Danmark rent faktisk er et atomvåbenfrit område. Hvorfor så den megen modstand, det meget juristeri om kommuners ret eller mangel på ret til at give en officiel erklæring om denne faktiske tilstand? Hvorfor så bange for det enkelte menneskes ret til at sige fra over for atomvåben? Og hvorfor, som det tidligere er sagt her i salen af indenrigsministeren, er det urimeligt at lave om på disse regler, når det i allerhøjeste grad har borgernes interesse?

Begrundelsen, at det alene er regering og folketing, der varetager disse sikkerhedspoli-

tiske spørgsmål, holder ikke stik. Det enkelte folketingsmedlems viden og magt over sikkerhedspolitikken hertillands eksisterer ikke. Den eksisterer vel dårlig nok for medlemmerne af forsvarsudvalget. Det er helt andre steder, de tunge beslutninger tages.

Jeg vil godt slutte af med at sige til oplysning for dem, der også tænker økonomisk i en sag af denne karakter, at forslaget overhovedet ikke har nogen økonomisk betydning for kommunerne.

Aase Olesen (RV):

Da det er en genfremsættelse, skal jeg varen tro ikke forlænge debatten meget, men henvise til, hvad vi sagde under debatten den 19. maj 1983.

Jeg vil godt lige gentage for en ordens skyld, at jeg dengang undrede mig over, at ministeriet fandt det ulejligheden værd at forsøge at forhindre folk i at komme med tilkendegivelser. Det er helt klart for enhver, også for de kommunalbestyrelsesmedlemmer ud over landet, der har ønsket denne debat i de kommunale råd, at dette ikke pludselig bliver en kommunalpolitisk opgave, og jeg kan ikke tro, at de ikke også er klar over, at det er folketingets og regeringens opgave at fastlægge forsvars- og sikkerhedspolitik her i landet.

Det, det handler om, er, som fru Birthe Hansen meget rigtigt sagde, en tilkendegivelse, ikke bare indenrigspolitisk, men også ud over grænserne, for danske kommunalbestyrelser er jo ikke alene om at være så mærkværdige, at de ønsker at sige noget politisk. Det gør man i mange, mange lande, og i mange helt forskellige lande har man erklæret kommuner for atomvåbenfrie zoner.

Så jeg synes, at man i ministeriet skulle tage afslappet på dette og lade folk komme med de tilkendegivelser, de har lyst til, og ikke blande sig. Sagen er jo, når det kommer til stykket, at det kan man heller ikke. Hvad har man gjort ved, at visse kommuner allerede har erklæret sig for atomvåbenfrie zoner? Ikke spor. Man kan ingenting gøre ved det, folk har lov til at have deres meninger, og man kan ikke forhindre mennesker i, når de er forsamlede, at udtrykke deres meninger. Jeg kan da også se af pressen, at det kan selv venstrefolk finde på som kommunalbestyrel-

[Aase Olesen]

sesmedlemmer, og det lover jo egentlig meget godt.

Poulsgaard (FP):

Det lover egentlig meget godt, sagde den radikale ordfører. Ja men det lover da godt. Vi danske er et meget fredssommeligt folkefærd. Det dér med atomkraft er jo noget forfærdelig noget. Der er jo ingen dansker, der ønsker, at vi skal have atomvåben i Danmark. Det behøver man da ikke være SFer for. Det er der simpelt hen ikke ét fornuftigt menneske der ønsker. Derfor kan man blive så rasende, når venstrefløjen ligesom tager patent på, at det er dem, der har eneret på at ønske, at Danmark skal leve i fred og fordragelighed. Et spørgsmål som dette er alt, alt for stort til at blive gjort til partipolitik, og man gør det til partipolitik, når et parti som SF fremsætter det.

Alligevel vil jeg gerne sige, at jeg synes, det er meget uklogt af regeringspartierne, at fru Karen Højte Jensen bare går her op og siger: vi fire partier afviser dette forslag. På den måde gør man SF en kolossal tjeneste, for så kan de sige: ja men de andre gider ikke engang diskutere det, derfor må vi tage initiativerne. Det er altså meget, meget uklogt af regeringspartierne at gøre det.

Rent bortset fra, at mit parti absolut heller ikke ønsker atomvåben i Danmark, må vi afvise forslaget. De beslutninger, der skal træffes landspolitisk, skal træffes herinde i folketinget, de skal ikke træffes ude i kommunerne.

Addi Andersen (CD):

CD er enig med regeringspartierne, selvfølgelig, om afvisning af forslaget, men jeg blev alligevel provokeret til at komme herop, for jeg kan ikke godtage, at fru Aase Olesen siger, det kun drejer sig om tilkendegivelser. Sagen skal behandles i byrådene, og de har nok at gøre i forvejen.

Det er et mærkeligt forslag. Forslagsstillerne vil gerne have, at vi skal erklære Danmark atomvåbenfrit klatvis. For det første er Danmark fri for atomvåben, og for det andet er det altså ikke en kommunal opgave.

For øvrigt er det et mangelfuldt forslag, for der står intet om, hvilket udvalg i kommunerne der skal administrere ordningen, hvis den gennemføres. Er det teknisk udvalg?

Og hvem skal i tilfælde af en krig orientere en fjende om, hvilke kommuner der er atomvåbenfri? (*Bifald*): Der er et uklart spørgsmål til, og det er: hvis nu en kommune i tilfælde af krig gerne vil forsvare sin frihed, skal den så have lov til at have atomvåben?

Det kan sikkert ikke undre nogen, at CD ikke kan gå ind for forslaget – bl.a. af administrative grunde.

Tinning (VS):

Jeg vil godt sige til hr. Poulsgaard, at vi på venstrefløjen ikke nærer noget ønske om at tage patent på denne sag, og hvis hr. Poulsgaard ønsker at erklære sit kontor heroppe på gangen for atomvåbenfri zone, synes jeg, det ville være et godt skridt i den rigtige retning.

Jeg vil egentlig godt beklage indenrigsministerens måde at tackle sagen på. Vi har jo en regering, som snakker om, at nu skal vi komme ned fra piedestalerne, sende nogle smil over disken, være lidt moderne, vise lidt smidighed og i det hele taget få lidt gang i den. Ikke desto mindre får vi en længere og meget spidsfindig juridisk smøre – frem og tilbage og op og ned, og hvad ved jeg. Det synes jeg er en underlig stiv måde at gå til det på. Lad os da få fjernet nogle skranker, lad os tænke lidt fantasifuldt og kreativt og gøre noget nyt.

Det, det egentlig drejer sig om, er jo, at hvis nu f.eks. fru Jensen i Skagen, i Næstved eller i Kolding godt vil være fri for at få atomvåben, så har hun i virkeligheden ikke så forfærdelig mange muligheder. Hun kan selvfølgelig skrive til sit folketingsmedlem, men det kommer der normalt ikke tilstrækkelig meget ud af. Det gør der slet ikke, hvis den gode fru Jensen bor i Kolding – og overhovedet ikke, hvis hun bor i Kolding og har været så uheldig at stemme på venstre. Så havner hendes brev jo hos indenrigsministeren. Så kunne hun lige så godt skrive til Bulgarien, som salig Osvold Helmuth sang om det. Men frk. Jensen eller fru Jensen har nogle andre muligheder. Hun kan gøre nogle ting sammen med andre, sammen med venterne, arbejdskammeraterne, naboerne osv. Det er lige præcis på den måde, at det, vi herinde plejer at kalde storpolitik, går hen og bliver noget lokalt, noget vedkommende; politikken vedkommer den enkelte borger.

[Tinning]

Det må da være noget, der tiltaler indenrigsministeren. Det, som man gør, er jo, at man tager fat, og så siger man: min boligblok, min boligforening, vores vej, vores kvarter, vores by, hr. Poulsgaards kontor, eller hvad det nu er, erklæres for atomvåbenfri zone. Der kan altså også ske det, at hele kommunen bliver erklæret for atomvåbenfrit område i den situation, at kommunalbestyrelsen er med. Det er det, det drejer sig om her.

Jeg vil godt som et konkret eksempel nævne Århus. I Århus er lokalbefolkningen i meget høj grad modstander af at få atomvåben i nærheden af byen. I masser af store bebyggelser derovre har man da også spadseret rundt og samlet underskrifter, og det er mundt ud i, at man har erklæret ens boligkvarter for atomvåbenfrit område. I byrådet er der såmænd et flertal, som er gået ind på tanken. Juridiske spidsfindigheder har desværre betydet, at den rent formelle beslutning om Århus som atomvåbenfrit område ikke er truffet endnu. Men heldigvis skete der det, at kommuneplandebatten blev præget af dette emne. Et flertal i byrådet vedtog at prioritere diskussionen om atomvåbenfrie områder i kommuneplandebatten, og jeg kan da godt fortælle, at fra de 25 offentlige møder, der blev holdt derovre, var meldingerne fuldstændig entydige. De meldinger, der kom om sagen – og der kom meldinger fra alle 25 møder – sagde: selvfølgelig skal også Århus være atomvåbenfrit område.

I VS mener vi, at de lokale beboere selvfølgelig har ret til at kræve byen eller området, eller hvad det er, fri for atomvåben. Det var det, sagen drejede sig om ved Mutlangen. Det er det, sagen drejer sig om ved Greenham Common, og det kan meget vel blive det, som sagen kommer til at dreje sig om ved Havreballe Skov, eller hvor man nu ellers kan finde på at anbringe de her lynafledere uden jordforbindelse. For sagen er jo, at i det øjeblik man opstiller atomvåben et eller andet sted, så har man gjort det pågældende sted til et helt oplagt bombemål, og man har dermed også gjort lokalbefolkningen til bombeofre.

Man kan sige: ja men det må en kommunalbestyrelse altså ikke vedtage noget om. Hvis ikke det er juristeri, så ved jeg ikke, hvad det er. Juristeri eller ej, kommunalfuldmagt eller ej, de eneste, som kan give andre fuldmagt til at beslutte, om man skal udpege

bestemte områder eller bestemte mennesker til bombemål, det må vel være de folk, som det vedrører. Her når vi efter min mening endnu en gang frem til statsmagtens grænse og må sige: det er folk selv og ikke statsmagten eller nogen andre, der skal blande sig i, hvordan det skal skæres.

Derfor mener vi: væk med juristeriet, lad indenrigsministeren sidde med spidsfindighederne, og lad os så få vedtaget SFs forslag.

Maisted (FD):

Dette forslag er blot et led i SFs kampagne for at undergrave Danmarks sikkerhedspolitik. Det er en fortsættelse af en undergravende virksomhed for at få Danmark ud af NATO. Så enkelt er det. Alt det vrøvl om atomfrie zoner i en kommune ved SFs politikere og alle andre herinde ganske enkelt er noget pjat. Det, det drejer sig om, er, om man kan få gang i stormagtsforhandlingerne imellem USA og USSR om at føre en nedrustningspolitik i Genève. Enhver, der har fulgt en smule med, ved, at det afgøres præcis af disse to stormagter. Det andet er at vildføre den danske befolkning. Man fører en skræmmekampagne og en skrækkampagne over for befolkningen for ganske enkelt at undergrave Danmarks sikkerhedspolitik og tilhørsforhold til den frie, vestlige verden.

(Kort bemærkning).

Addi Andersen (CD):

Jeg vil gerne have et svar fra forslagsstillerne. Hvis nu jeg i modsætning til fru Jensen er bange for at blive okkuperet af russerne og miste min frihed, kan jeg så få lov til i modsætning til fru Jensen at have et atomvåbendepot i min have, hvis jeg vil forsvare min sikkerhed?

Birgitte Husmark (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne vil jeg gerne sige, at når vi genfremsætter dette forslag, så er det naturligvis, fordi hverken indenrigsministerens holdning eller diverse klager til tilsynsrådene har kunnet hindre, at ønsket om at erklære sin kommune som atomvåbenfrit område har bredt sig hastigt over hele landet. Selv til Hals kommune har jeg netop i dag fået at vide, at det også har bredt sig, og det er da en typisk venstrekom-mune.

[Birgitte Husmark]

For os i SF er det helt forståeligt, at fredsinteresserede mennesker vælger denne udvej for at fremme deres synspunkter. Det gør de, fordi der herigennem er mulighed for at engagere brede dele af befolkningen langt hen over den traditionelle politiske midte. I SF mener vi stadig, at kommuneplanloven giver ret til at indføje sådan en erklæring i kommuneplanen, sådan som det bl.a. allerede er sket i Nykøbing Falster og i Svinninge og her på det seneste også i Ballerup og i Farum. Kommuneplanlovens § 1 forpligter nemlig kommunalbestyrelsen til at planlægge på en måde, der bidrager til en udvikling i kommunen, der er gunstig for befolkningens trivsel, og kommuneplanloven siger i § 3, stk. 1, at kommuneplanen kan indeholde retningslinjer for andre forhold af betydning for arealanvendelsen og bebyggelsen i kommunen. Men indtil nu har indenrigsministeren modsat sig, at man skulle kunne erklære sin kommune for et atomvåbenfrit område. Derfor har vi ment i SF, at folketinget er nødt til at vedtage, at kommunerne skal have denne mulighed for at erklære sig atomvåbenfri.

Ligesom for halvandet år siden er der tilslutning til vores forslag fra de radikale og fra VS, mens vi har ventet spændt på svaret fra socialdemokraterne. Hr. Lerke siger, at socialdemokraterne ikke har ændret deres holdning til dette spørgsmål, nemlig at det er et landspolitisk spørgsmål, og henviser i øvrigt til kongresresolutionen fra deres nys overståede kongres. Til det vil jeg sige, at for mig at se er der lidt uoverensstemmelse imellem kongresresolutionen, sådan som den er trykt op, og socialdemokratiets arbejdsprogram, hvor man på en helt anden måde adskiller spørgsmålet om Danmarks atomfrihed og Norden som atomvåbenfri zone, end man gør i kongresresolutionen. Det er en uoverensstemmelse, som vi venter spændt på at få opklaret den 1. november.

Jeg vil gerne sige til indenrigsministeren, der tvivler på, at interessen er blevet større, at det har jeg selvfølgelig undersøgt grundigt, inden jeg genfremsatte dette forslag. Jeg kan forsikre indenrigsministeren om, at interessen er blevet større.

Fra de svar, der er kommet på de spørgsmål, som er blevet stillet gennem udvalget, efter at vi havde forslaget til første behandling for halvandet år siden, vil jeg godt citere

nogle bemærkninger. Der er kommet et svar fra indenrigsministeren på spørgsmålet om, hvilke konsekvenser en hjemmel i kommuneplanloven, som giver mulighed for, at en kommunalbestyrelse kan erklære kommunen for atomvåbenfrit område, vil få for den kommunale styrelseslov. Dertil svarer indenrigsministeren, at spørgsmålet om atomvåbenfrie zoner er, som indenrigsministeren nævnte det under førstebehandlingen sidste gang, et udenrigs- og sikkerhedspolitisk spørgsmål, som kommuner efter indenrigsministerens mening ikke kan beskæftige sig med, men afgørelsen af, hvad en kommune lovligt kan beskæftige sig med, træffes ud fra almindelige kommunalretlige overvejelser. Deraf følger det bl.a., at der ved lov kan tillægges kommunalbestyrelserne beføjelser, som de ikke har i kraft af de almindelige uskrevne kommunalretlige principper. Det vil selvfølgelig sige, at det kan ændres, og det er derfor, vi genfremsætter dette beslutningsforslag.

Der er blevet stillet et spørgsmål til justitsministeren, der lyder: »Hvilken retlig virkning har beslutningsforslaget i relation til folketingets suverænitet på dette område?« Justitsministeren svarer: »Hvis der gennemføres en lov, hvorefter den enkelte kommunalbestyrelse kan bestemme, at kommunens område skal være atomvåbenfrit, vil lovgivningsmagten ved en ny lov kunne fratage kommunalbestyrelsen denne kompetence. Der sker således ikke noget indgreb i lovgivningsmagtens kompetence.« Det er da klar tale. Det vil sige, at hensynet til lovgivningsmagtens kompetence ikke forhindrer, at kommunalbestyrelserne kan træffe den beslutning på god demokratisk vis, at de ikke ønsker at have atomvåben, at de ønsker at erklære sig for atomvåbenfrit område.

Fru Addi Andersen spørger, om der skal være frihed – jeg havde nær sagt for Loke såvel som for Thor. Selvfølgelig ville det være ganske udmærket, hvis man kunne få lov til at erklære sin have for et atomvåbenfrit område, det ville vi være glade for, men her har vi indtil nu også nogle retslige kendelser – det har været prøvet ved højesteret – der siger, at man ikke kan få tinglyst sådanne deklamationer på sin have. Det kan altså i øjeblikket ikke lade sig gøre.

Når SF i dag har genoptaget debatten, så er det altså, fordi vi ser dette ønske om at

[Birgitte Husmark]

erklære sin kommune for atomvåbenfrit område som et udtryk for befolkningens bekymring, bekymring over NATOs nye atomvåbenstrategier, der går ud på at slå først og slå dybt, bekymring over NATOs planer om en begrænset atomkrig – for hvem skal begrænse den? – bekymring med hensyn til, om vi i Danmark mon ikke alligevel modtager atombestykkede krigsskibe og fly på besøg og på øvelse. Mennesker har forskellige muligheder for at håndtere en bekymring. Man kan følge undervisningsministerens råd til befolkningen i Politiken den 12. oktober, hvor han mener, at al bekymring, specielt bekymringen for atomkrig, let klares ved hjælp af »meditation og Højskolesangbogen«. Men vi er nogle stykker i Danmark, der foretrækker handling, der foretrækker dialog, der foretrækker diskussion i åbenhed. Det er det, der skal lægge pres på os politikere til at skifte kurs i tide – dette være specielt sagt til socialdemokraterne – til at skifte kurs i tide, så ikke bare kommunerne, men også Danmark bliver erklæret atomvåbenfrit, ikke bare i fredstid, men også i krise- og krigstid.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Uden for dagsordenen foretoges:

Valg af 1 stedfortræder til Europarådets rådgivende forsamling:

Formanden:

Medlem af folketinget *Sønderby* (V) har meddelt mig, at han ønsker at udtræde af den danske delegation til Europarådets rådgivende forsamling.

Til ny stedfortræder for *Bjørn Elmquist* (V) i stedet for *Sønderby* har vedkommende gruppe i hans sted udpeget medlem af folketinget *Nør Christensen* (CD).

Den pågældende er herefter valgt.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Fra medlem af folketinget *Erhard Jakobsen*, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 30. oktober kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Kirsten Wind Rasmussens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Indfødsretsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse. (Lovforslag nr. L 8).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det politisk-økonomiske udvalg (25/10 84):

Udtræder: *Rahbæk Møller* (SF)

Nyt medl.: *Ingerlise Koefoed* (SF)

Det politisk-økonomiske udvalg (25/10 84):

Udtræder: *Jens Peter Jensen* (V)

Nyt medl.: *Ivar Hansen* (V)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 30. oktober 1984 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.47